

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la admiterea cererii de revizuire depusă de Budescu Andrei,
reprezentat de avocatul Sîmboteanu Ion

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Budescu Victor împotriva Primăriei mun. Chișinău și
Consiliului

mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva deciziei din 6 septembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție

*(Dosarul nr. 3rh-9/25
PIGD 2-13056131-01-3rh-15052025)*

Cererea de revizuire întrunește condiția prevăzută de art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, or, este constatată o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale ale omului printr-o hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Prima instanță – Curtea de Apel Chișinău: jud. G. Crețu
Instanța de recurs – Curtea Supremă de Justiție: A. Cobăneanu, T. Răducanu,
S. Moldovan, N. Clima, I. Oprea

27 noiembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea de revizuire depusă de Budescu Andrei, reprezentat de avocatul Sîmboteanu Ion

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 8 august 2012, Budescu Victor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

2. Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2012 acțiunea a fost admisă parțial și anulată decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 4/13-26 din 15 mai 2012 cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din str. Valea Rediului 24. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

3. Prin decizia din 6 septembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău. S-a casat integral hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Victor Budescu împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și se emite o nouă hotărâre, prin care: s-a respins acțiunea lui Victor Budescu împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

4. La 15 mai 2025, Budescu Andrei a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 6 septembrie 2013, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 6 septembrie 2013, reținerea spre examinarea a cauzei cu respingerea recursului ca tardiv potrivit constatărilor Curții Europene a Drepturilor Omului în hotărârea din 16 ianuarie 2025.

5. În motivarea cererii de revizuire Budescu Andrei a indicat că, la 16 ianuarie 2025 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea cu privire la fondul cauzei în cauza Budescu v. Republica Moldova (nr. 79632/13), constatând că autoritățile au încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de Articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și dreptul la respectarea bunurilor sale, garantat de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

6. Ținând cont de constatările Curții Europene, revizuentul consideră că încălcarea poate fi remediată prin anularea deciziei Curții Supreme de Justiție din 6 septembrie 2014, respectiv, a declarat cererea de revizuire în baza art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă.

7. Curtea Supremă de Justiție, printr-o încheiere separată, a înlocuit pe Budescu Victor, decedat la 08 mai 2013, cu succesorul său în drepturi Budescu Andrei (fiul).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 195 din Codul administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

9. Art.446 din Codul de procedură civilă:

„Pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.”

10. Art. 447 din Codul de procedură civilă:

„Sînt în drept să depună cerere de revizuire:

a) părțile și alți participanți la proces;

b) persoanele care nu au participat la proces, dar care sînt lezate în drepturi prin hotărîrea, încheierea sau decizia judecătorească;

c) Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit.a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art.449 lit.g) și h).”

11. Art. 448 din Codul de procedură civilă:

„Cererea de revizuire împotriva unei hotărîri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

Cererea de revizuire împotriva unei hotărîri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițîndu-se o nouă hotărîre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărîrea sau a emis o nouă hotărîre.”

12. Art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă:

„Revizuirea se declară în cazul în care:

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărîre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărîrii pronunțate de o instanță de judecată națională.”

13. Art. 450 lit. f) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de revizuire se depune:

f) în termen de 6 luni de la pronunțarea hotărârii sau deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului – în cazul prevăzut la art.449 lit.h).”

14. Art. 451 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449, cu anexarea probelor ce le confirmă și a dovezii de plată a taxei de stat și/sau a taxei de timbru în mărimea prevăzută de [Legea taxei de stat nr.213/2023](#).

Cererea de revizuire se depune la instanța competentă prevăzută la art.448.”

15. Art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă:

„Dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.”

16. Art. 453 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„După ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție:

b) încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. În prezenta cauză, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, cererea de revizuire depusă de Budescu Andrei, reprezentat de avocatul Sîmboteanu Ion a fost depusă în temeiul prevăzut de art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, din motiv că la 16 ianuarie 2025, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea cu privire la fondul cauzei Budescu v. Republica Moldova (cererea nr. 79632/13), prin care a constatat că autoritățile au încălcat dreptul reclamantului la un proces echitabil, garantat de Articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și dreptul la respectarea bunurilor sale, garantat de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

18. Respectiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție verificând respectarea termenului de depunere a cererii de revizuire, prevăzut de art. 450 lit. f) din Codul de procedură civilă, conchide că revizuentul s-a conformat cerințelor legale și a depus cererea de revizuire la 15 mai 2025, adică, în termenul de 6 luni de la pronunțarea hotărârii. Or, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului, prin care s-a recunoscut încălcarea dreptului reclamantului garantat de Articolul 6 § 1 din Convenția și Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, a fost pronunțată la 16 ianuarie 2025.

19. Examinând cererea de revizuire prin prisma argumentelor invocate de revizuent și a constatărilor din hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 16 ianuarie 2025, precum și în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire este întemeiată și urmează a fi admisă, din motivele ce succed.

20. Din actele și lucrările dosarului, se atestă că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2012 acțiunea a fost admisă parțial și anulată decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 4/13-26 din 15 mai 2012 cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din str. Valea Rediului 24. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

21. Prin decizia din 6 septembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău. S-a casat integral hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Victor Budescu împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și s-a emis o nouă hotărâre, prin care: s-a respins acțiunea lui Victor Budescu împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

22. La 15 mai 2025, Budescu Andrei, succesorul lui Budescu Victor a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 6 septembrie 2013, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 6 septembrie 2013, reținerea spre examinarea a cauzei, cu respingerea recursului ca tardiv potrivit constatărilor Curții Europene a Drepturilor Omului în hotărârea din 16 ianuarie 2025.

23. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, legiuitorul a instituit un mecanism pentru executarea hotărârilor pronunțate de instanța internațională, al căror caracter obligatoriu a fost recunoscut de către statul Republica Moldova, în calitate de stat-membru al Convenției.

24. Atunci când este investită cu examinarea unei cereri de revizuire, Curtea Supremă de Justiție trebuie să se limiteze la verificarea existenței condițiilor expres prevăzute de lege și să verifice, în lumina legislației naționale și a concluziilor statuate prin hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului, îndeplinirea condițiilor pentru aprobarea redeschiderii procesului.

25. La acest capitol, Completul de judecată consideră necesar de a sublinia faptul că CtEDO nu cere expres redeschiderea procedurilor naționale, urmare a constatării încălcării de către Curte a unui drept garantat de Convenție. Totuși, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a recomandat adoptarea unei

legislații care ar permite redeschiderea procedurilor naționale (a se vedea Recomandarea CM R(2000)2 din 19 ianuarie 2000).

26. Recomandarea nominalizată sugerează că redeschiderea ar trebui să aibă loc atunci când CtEDO constată încălcarea de către statul-membru al Convenției și dacă: „(i) partea lezată continuă să sufere consecințe negative foarte grave din pricina rezultatului deciziei naționale în cauză, care nu sunt în mod adecvat remediate prin satisfacția echitabilă și nu pot fi rectificate decât prin reexaminare sau redeschidere, și (ii) hotărârea Curții duce la concluzia că: a) decizia națională contestată este în esență contrară Convenției, sau b) violarea constatată este cauzată de erori sau deficiențe procedurale de o asemenea gravitate încât apare un dubiu serios în privința rezultatului procedurilor naționale contestate.”

27. De altfel, în sensul temeiului de revizuire prevăzut la art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, se reține că – existența unei constatări a Curții Europene a Drepturilor Omului privind încălcarea unei drept sau a unei libertăți fundamentale a omului în cauza a cărei act judecătoresc se solicită a fi revizuit, constituie un temei de admitere a cererii de revizuire. Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale a omului nu poate fi negată de instanța competentă să se pronunțe asupra revizuirii. Or, hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru toate statele membre ale Consiliului Europei.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la 16 ianuarie 2025 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea cu privire la fondul cauzei în cauza Budescu v. Republica Moldova (nr. 79632/13), constatând că autoritățile au încălcat dreptul reclamantului la un proces echitabil, garantat de Articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și dreptul la respectarea bunurilor sale, garantat de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

29. În fața Curții, reclamantul a pretins încălcarea drepturilor sale garantate de Articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, invocând că instanțele interne au admis un recurs prescris, contrar principiului securității raporturilor juridice, care a condus la privarea sa de bunuri, fapt confirmat prin hotărârea definitivă din 14 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

30. În această hotărâre, Curtea a constatat că reclamantul a susținut în fața Curții Supreme de Justiție că termenul aplicabil recursului în speță era cel de

15 zile, prevăzut la art. 30 alin. (1) din Legea nr. 793. Cu toate acestea, Curtea Supremă de Justiție nu a explicat niciodată de ce erau aplicabile în schimb dispozițiile Codului de procedură civilă, care făceau referire la alte tipuri de decizii care puteau face obiectul unui recurs ordinar.

31. Curtea a observat că dispozițiile citate din Codul de procedură civilă se referă în mod direct la hotărârile și deciziile emise de curțile de apel și nu în calitate de instanțe de prim nivel, ca în cazul reclamantului, ci ca instanțe de apel ierarhic superioare sau în contextul hotărârilor pronunțate în procedurile de insolvență. În același timp, Legea contenciosului administrativ, la care Curtea de Apel Chișinău a făcut referire în hotărârea sa, se referă la procedurile inițiate împotriva actelor administrative, ca în cazul reclamantului, și se referă în mod explicit la un singur tip de recurs, care putea fi depus într-un termen de cincisprezece zile.

32. Având în vedere că Curtea de Apel Chișinău a acționat în calitate de instanță de prim nivel și a adoptat la 14 noiembrie 2012 o hotărâre care nu a fost pronunțată în cadrul unei proceduri de insolvență, Curtea a constatat că argumentele reclamantului cu privire la aplicabilitatea Legii contenciosului administrativ și la expirarea termenului de cincisprezece zile pentru recurs erau suficient de pertinente pentru a necesita un răspuns explicit din partea Curții Supreme de Justiție. Acest element a fost adus la cunoștința instanțelor naționale. Cu toate acestea, Curtea Supremă de Justiție a omis să-l ia în considerare sau să explice de ce ar fi fost într-adevăr lipsit de relevanță.

33. Prin urmare, Curtea a concluzionat că Curtea Supremă de Justiție fie nu a examinat argumentele privind legea aplicabilă, fie a ajuns la concluzii arbitrare cu privire la neexpirarea termenului de recurs. În aceste condiții, Curtea a ajuns la concluzia că interpretarea oferită de către instanțele interne normelor privind termenul prescris pentru depunerea unui recurs a avut un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de Articolul 6 din Convenție. Respectiv, a existat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție.

34. În final, Curtea a notat că reclamantul a avut un „bun” în sensul Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, făcând referire la terenul litigios. În acest sens, Curtea a constatat deja că admiterea unei căi de atac prescrise în lipsa unor motive imperioase era incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice. În aceste condiții, Curtea nu a putut decât să concluzioneze că admiterea recursului declarat de către Consiliul municipal Chișinău, care a avut ca rezultat anularea unei hotărâri favorabile reclamantului, a constituit o ingerință nejustificată în dreptul de proprietate al reclamantului, deoarece nu a

fost menținut un echilibru just, iar reclamantul a fost obligat să suporte o sarcină individuală și excesivă. Astfel, a existat, de asemenea, o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție în această cauză. Reclamantul nu a depus pretenții pentru satisfacție echitabilă. Astfel, Curtea nu a considerat necesar să-i acorde vreo sumă în acest sens.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă faptul că existența unei hotărâri judecătorești, în care se constată o încălcare a drepturilor fundamentale a persoanei garantate de Constituție și de Convenție, obligă instanța supremă să înlăture acea încălcare și să repare consecințele astfel încât să restabilească, atât cât e posibil, situația înaintea încălcării.

36. Astfel, Completul de judecată apreciază că este întrunită condiția prevăzută de art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia, revizuirea se declară în cazul în care: Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

37. Corespunzător, cumulul circumstanțelor elucidate supra impun admiterea cererii de revizuire, cu reținerea cauzei în procedura Curții Supreme de Justiție, pentru judecarea cererii de recurs depuse de Consiliul mun. Chișinău împotriva hotărârii din 14 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

38. Or, în situația în care Curtea a constatat că a existat o încălcare a art.6 §1 din Convenție, prin pronunțarea deciziei din 6 septembrie 2013, este obligatorie redeschiderea procedurii de recurs, cu respectarea tuturor exigențelor unor proceduri echitabile, pentru înlăturarea consecințelor grave ale încălcărilor constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului și restabilirea situației existente până la admiterea încălcării.

39. Colegiul notează că, potrivit dispozițiilor Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, instanța de revizuire are competența de a verifica dacă cererea de revizuire corespunde condițiilor legale, limitându-se doar la stabilirea admisibilității sau inadmisibilității acesteia, fără a se pronunța asupra fondului cauzei.

40. Astfel, rolul activ al instanței în procedura revizuirii este redus, instanța având obligația de a verifica dacă cererea de revizuire este formulată în termenul prevăzut de lege, dacă motivul invocat se încadrează într-unul din temeiurile de revizuire expres prevăzute de lege și dacă sunt întrunite condițiile de admisibilitate în raport cu motivul de revizuire invocat.

41. Din considerentele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea de revizuire depusă

de Budescu Andrei, cu reținerea cauzei în procedura Curții Supreme de Justiție pentru judecarea în ordine de recurs, a recursului declarat de Consiliul mun. Chișinău împotriva hotărârii din 14 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

42. În conformitate cu articolele 195 și 230 din Codul administrativ în coroborare cu articolele 449 lit. h), 452¹ și 453 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite cererea de revizuire depusă de Budescu Andrei, reprezentat de avocatul Sîmboteanu Ion.

Casează decizia din 6 septembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție.

Reține în procedura Curții Supreme de Justiție cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Budescu Victor împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ, pentru examinarea recursului declarat de Consiliul mun. Chișinău împotriva hotărârii din 14 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă